

תקופה נעלמו כל הפחדים כליל – אנחתי מפחדך הרחיקה ממני האנחות. עוד הוסיף דהאדם צריך להגיע למצב שלא יוכל לחשוב כלל על עצמו, ועפ"ז ביאר הא דיתרו שאמר ברוך ה' על ניסי ישראל, ולפלא שישראל עצמם לא אמרו כן, אלא שהיו כ"כ בהתפעלות מהניסים שהקב"ה עשה להם ומרוממותו יתברך, עד ששכחו לגמרי מעצמם ומהצלתם ולכך לא בירכו.

חיינו הפשוטים לא באו בעקבות ההכרח, גם ניסיון העושר עבר בין בתרי ידיו. לא פעם היתה האפשרות בידו לעבור מניסיון העוני לניסיון העושר, והיה מסרב לקחת, לפי שיה מנותק כליל מהגשמיות התאוותנית עד שזו לא אמרה לו דבר. חיי דחקות לא היו לו, אלה היו חיים של הסתפקות במועט מתוך הכרה וידיעה ברורה שזוהי ההסתפקות המלאה המקסימלית מחיי עוה"ז, וכדברי רבי יהודה הנשיא שהרים ידיו כלפי דשמיא ואמר שלא נהנה מעוה"ז כלל וכו'. טוהר מידותיו התרומיות הביאוהו להיות בלתי תלוי אל החומר. ככל שיעלה האדם מעלה אליו יתברך, כן ירחק מהארץ שם ישכון החומר אליו נמשכים בני תמותה, ולגודל מעלתו שם עיקרו ומהותו, זרוק חוטרא לאוירא אעיקרא קאי.

בסוף ימיו כשהלך לעשות צילום רפואי ומצא את עצמו בחדר ההמתנה מול המסך, שאל את מביאו אם זהו המכשיר המפורסם לגנאי. למעלה מתשעים שנה חי בעוה"ז וטרם ידע את הבליה – ולא יתעסק במה שלא יועילהו.

כשנשאל על היות השואה לעם ישראל, התבטא בחריפות על הסיבה לכך ברדיפת תענוגי עוה"ז: 'החורבן הנורא אשר סאז היה ישראל לגוי לא נהיה כזאת ועין בעין ראו כולם כי אך יד ה' עשתה זאת, אלא שסגלגלין חוכה ע"י חייב חורבן נורא זה עבר ועובר בשתיקה ואין פוצה פה וסצפצף. אין שואל ואין דורש על סה עשה ה' ככה. סרנו ססצוותיו וסשפטיו הסוכים ולכן היתה בנו יד ה' אשר הרבה הרבה זמן האריך אפן וכשנתסללה הסאה נפרע סאתנן סאריך אף וגבי דיליה רבה סאוד ססאתינו לפני ה', העסקנו סרת דורות על דורות איש לדרכו פנינן סבענו כתאוות עוה"ז, ואת האסת שכחנו לגמרי. סשוונות היו ססאתינו ולכן נענשנו סידה כנגד סידה בסיתות אכזריות וסשוונות שובו לאשר העסיקו סרת. סה לעשות עוד לכרסי ולא עשיתי עוד-כאשר ייסר איש את בנו ה' אלוקיך סייסרך'. [דברים שכתב לאחר שניצל מגיא ההריגה והגיע לא"י]. וז"ש האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו – את המוסר שהו צריכים ללמוד מההורים. (על רבינו ניתן להוסיף את דברי רש"י [דברים לג, ג] - 'אף בשעת חיבתן של האומות שמסרת את ישראל בידם, צדיקיהם של ישראל דבקו בך ולא משו מאחריך, מתמצעים תחת צילך, מקבלים גזירותיך ודתותיך בשמחה, התורה אחזנוה ולא נעזבנה').

פרישות במאכל ובמשתה

'אבל הפרישות היא המוזכרת בכל מקום בתלמוד שבעליה נקראים פרושים... בריבוי האכילה הגסה ומן הדיבור הנמאס, ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות' [רמב"ן ויקרא יט-ב], 'והיה לה' קודש שיהיה פרוש מדרכי העולם לעמוד לשרת בשם ה' בתפילה והודות לאלוקים' [שם כז-כט].